

Obowiązki dokumentacyjne dla transakcji z podmiotami niepowiązаныmi

W ramach nowelizacji z dnia 28 listopada 2020 r. ustawodawca rozszerzył katalog podmiotów obowiązanych do sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 11o ust. 1 oraz 1a ustawy o CIT (art. 23za ust. 1 oraz 1a ustawy o PIT), **obowiązek dokumentacyjny nie ciąży już jedynie na podmiotach realizujących transakcje z podmiotami powiązаныmi, ale również na podatnikach:**

- **dokonujących transakcji z kontrahentami niepowiązаныmi** mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową (tzw. **raje podatkowe**), **jeżeli wartość tej transakcji za rok podatkowy, a w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi - za rok obrotowy, przekracza 100 000 zł,**
- **dokonujących transakcji z podmiotami niepowiązаныmi**, których rzeczywisty właściciel ma miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium tzw. **rajów podatkowych, jeżeli wartość tej transakcji za rok podatkowy, a w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi - za rok obrotowy, przekracza 500 000 zł.**

Jednocześnie, art. 11o ust. 1b ustawy o CIT (art. 23za ust. 1b ustawy o PIT) wprowadza domniemanie, z którego wynika, że rzeczywisty właściciel ma miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową, jeżeli druga strona transakcji, o których mowa powyżej, dokonuje w roku podatkowym lub roku obrotowym rozliczeń z podmiotem mającym siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową. Innymi słowy,

domniemanie to znajduje zastosowanie w sytuacji, gdy zostanie ustalone, że druga strona transakcji przekraczającej wartość 500.000 zł dokonuje w roku podatkowym bezpośrednio rozliczeń z podmiotem rajowym.

W konsekwencji, w przypadku transakcji z ww. podmiotami, od 2021 r. obowiązek sporządzenia dokumentacji nie ogranicza się wyłącznie do tych przypadków, w których polski **podatnik dokonuje nabycia świadczeń** z tzw. raju podatkowego i dokonuje za nie zapłaty. **Obecnie zakres przedmiotowy jest szerszy, gdyż dotyczy zarówno zakupów (i zapłat) jak i sprzedaży świadczeń do podmiotów niepowiązanych** mających swoją siedzibę lub zarząd w państwach stosujących szkodliwą konkurencję podatkową.

Ponadto, obowiązki w zakresie cen transferowych aktualizują się również w sytuacji, gdy co prawda kontrahent nie jest podmiotem działającym w tzw. raju podatkowym, ale dokonuje transakcji z takimi podmiotami. **Jednocześnie ustawodawca nie określił, o jakie transakcje z podmiotami rajowymi chodzi.** Tym samym, dokonanie nawet drobnej transakcji przez kontrahenta w jednym z krajów uznanych za tzw. raje podatkowe może implikować skutki po stronie podatnika w cenach transferowych.

Co istotne, to na podatniku ciąży obowiązek zweryfikowania, czy kontrahent dokonuje transakcji z podmiotami rajowymi.

Przy ustalaniu ww. okoliczności, podatnik lub spółka niebędąca osobą prawną są obowiązani do dochowania należytej staranności, co wynika wprost z dodanego art. 11o ust. 1b ustawy o CIT (art. 23za ust. 1b ustawy o PIT).

Zgodnie z ostatnim projektem objaśnień podatkowych w zakresie cen transferowych, dla ustalenia okoliczności dokonywania przez drugą stronę transakcji w roku podatkowym rozliczeń z podmiotem rajowym, podatnik można oprzeć się na wszystkim, co może przyczynić się do wyjaśnienia tych okoliczności i jednocześnie nie jest sprzeczne z prawem.

Przykładowo, Ministerstwo Finansów zaleca, aby przy dokonywaniu transakcji z podmiotami niepowiązanymi, niezależnie od miejsca ich rezydencji, podatnik pozyskał oświadczenie od kontrahenta, z którego wynikać będzie, że nie dokonuje on żadnych rozliczeń, w roku podatkowym, z podmiotem rajowym. Dla celów dowodowych, oświadczenie to powinno być złożone na piśmie. Należy mieć na uwadze, że nie będzie można powołać się na dochowanie należytej staranności w sytuacji, gdy podatnikowi dostępne są informacje, na podstawie których wiedział lub powinien był wiedzieć, że otrzymane oświadczenie jest niezgodne z rzeczywistością.

Nowe przepisy stosowane są w odniesieniu do transakcji realizowanych po dniu 31 grudnia 2020 r.

KONTAKT DO EKSPERTÓW

dr Marzena Kidacka
*Partner, Radca Prawny,
Doradca Podatkowy,
Doradca Restrukturyzacyjny*

m.kidacka@axelo.pl

Natalia Roś
adwokat

n.ros@axelo.pl